

Utbildningsutskottets betänkande

1980/81: 2

med anledning av motioner om optikerutbildning

Motionerna

1979/80: 876 av Sven Andersson m. fl. (fp, m, c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag om inrättandet av en allmän utbildningslinje för optiker, omfattande 40 poäng, inom högskolans tekniska sektor.

1979/80: 1297 av Larz Johansson (c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär inrättandet av en allmän utbildningslinje för optiker inom högskolans tekniska sektor, omfattande 40 poäng.

Utskottet

Utbildning till legitimerad optiker ges f. n. inom gymnasieskolan. Den består av en högre specialkurs om 12 veckor. Denna kurs bygger på genomgången tvåårig optikerkurs i gymnasieskolan. Sökande till den högre specialkursen skall förutom denna grundutbildning ha två års yrkespraktik inom området.

Optikern är i utövningen av optikeryrket ställd under socialstyrelsens inseende. Enligt socialstyrelsens instruktion för legitimerade optiker (SoS FS (M) 1976: 75) har optikern till uppgift att efter läkares eller annan legitimerad optikers anvisning färdigställa och lämna ut optiska synhjälpmedel samt att med vissa begränsningar själv prova ut, färdigställa och lämna ut optiska synhjälpmedel. Optiker skall vid varje tecken på eller misstanke om sjukligt ögontillstånd hos den undersökte remittera denne till läkare. Optikern får inte lämna ut optiska synhjälpmedel för barn under åtta år och inte behandla sjukliga störningar föranledda av skelningstillstånd eller andra rubbningar av ögonens rörelser.

För att förbättra vårdkapaciteten inom ögonvården har socialstyrelsen i anvisningar (SoS FS (M) 1978: 14) uttalat att vårdsökande som endast önskar utprovning av optiska synhjälpmedel eller uppger sig lida av synbesvär, som inte uppenbart talar för att ögonsjukdom föreligger, primärt bör kunna hänvisas till legitimerad optiker. Härigenom kan den specialiserade ögonsjukvården avlastas och resurserna i första hand utnyttjas av de patienter som är beroende av den.

Till grund för instruktionen för legitimerade optiker låg bl. a. en av ögonvårdsutredningen år 1975 framlagd rapport om en fördelning av arbetsuppgifterna mellan personalgrupper verksamma inom ögonvården. Den legitimerade optikerns utbildnings- och kompetensfrågor beaktades

särskilt i rapporten. Utredningen ansåg bl. a. att det var nödvändigt med en viss utökning av legitimationsutbildningen för optiker.

Mot denna bakgrund har universitets- och högskoleämbetet (UHÄ) låtit utarbeta ett förslag till ny utbildning. Optikerutbildning i högskolan (UHÄ-rapport 1979: 12). En allmän utbildningslinje, optikerlinjen, skall enligt rapporten inrättas inom högskolan. Den skall omfatta 20 poäng och tillhöra sektorn för utbildning för vårdyrken. Vidare föreslås att de studerande skall uppfylla kraven på allmän behörighet för högskolestudier för att få tillträde till utbildningen. Genomgången tvåårig optikerkurs i gymnasieskolan och två års verksamhet som optiker krävs för särskild behörighet. Enligt rapporten grundar sig förslaget till mål och utbildningsinnehåll på de utbildningsbehov som socialstyrelsens instruktion för legitimerade optiker ställer främst inom det medicinska området. Noggrann prioritering mellan olika utbildningsmoment är enligt rapporten nödvändig för att det skall vara möjligt att rymma utbildningen inom den föreslagna utbildningstiden. Förslaget har remissbehandlats. Flera remissinstanser har förordat en längre utbildning än den föreslagna. För att få ytterligare underlag för sina ställningstaganden har UHÄ gett universitetet i Uppsala i uppdrag att utarbeta förslag till en utbildningsplan för en utbildningslinje om 20 poäng samt att lämna kostnadsberäkningar för utbildningen. UHÄ räknar med att en ny utbildning för legitimerade optiker kan komma till stånd tidigast budgetåret 1982/83.

I motionerna 1979/80: 876 och 1979/80: 1297 föreslås att en allmän utbildningslinje om 40 poäng inrättas, tillhörande sektorn för utbildning för tekniska yrken. Detta är enligt motionärerna nödvändigt för att garantera allmänheten största möjliga trygghet vid konsultation hos legitimerad optiker och för att optikern skall kunna verka på bästa sätt inom sitt område.

Av den redogörelse som lämnats i det föregående framgår att frågan om utbildning för legitimerade optiker ännu bereds av högskolemyndigheterna. Det finns därför ingen anledning för riksdagen att nu göra något uttalande i frågan. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna 1979/80: 876 och 1979/80: 1297.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionerna 1979/80: 876 och 1979/80: 1297.

Stockholm den 6 november 1980

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Stig Alemyr (s), Bengt Wiklund (s), Rune Rydén (m), Helge Hagberg (s), Sven Johansson (c), Lennart Bladh (s), Birgitta Rydén (m), Kerstin Göthberg (c), Karl-Erik Häll (s), Jörgen Ullenhag (fp), Gunnel Liljegren (m), Torsten Karlsson (s), Larz Johansson (c), Lars Svensson (s) och Olle Grahn (fp).